* R E - 3 2 1 3 - 1 4 / 1 5 0 0 *

RE-3213-14

M. A. (Part - II) Examination

April / May – 2010

Gujarati : Paper - VI

(ભાષાવિજ્ઞાન)

Time : 3 Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of ☛ signs on your answer book.

Name of the Examination :
☛ **M. A. (Part - 2)**

Name of the Subject :
☛ **Gujarati : Paper - 6**

☛ Subject Code No. : **3 2 1 3** ☛ Section No. (1, 2,.....) : **Nil**

Seat No. :

Student's Signature

(૨) દરેક પ્રશ્નના સરખા ગુણ છે.

(૩) રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રશ્નપત્રના ગુણ સરખા છે.

૧ ભાષાનું સ્વરૂપ સમજાવી તેના કાર્યક્ષેત્રનો પરિચય કરાવો. ૧૪

અથવા

૧ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે **બે**) ૧૪

(૧) ભાષા-અધ્યયનની પદ્ધતિઓ

(૨) ભાષાવિજ્ઞાનનો શરીર વિજ્ઞાન અને મનોવિજ્ઞાન સાથેનો સંબંધ

(૩) ભાષાવિજ્ઞાનનો ઈતિહાસ અને નૃવંશશાસ્ત્ર (Ahthropology) સાથેનો સંબંધ

(૪) ભાષાના અધ્યયનમાં નૂતન અભિગમ.

૨ ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા વર્ણવી વાગવયવો અને તેમના કાર્યનો વિસ્તૃત ખ્યાલ આપો. ૧૪

અથવા

૨ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે **બે**) ૧૪

(૧) ધ્વનિવિજ્ઞાન (Phonetics) અને ધ્વનિતંત્ર વિજ્ઞાન (Phonology) વચ્ચેનો સંબંધ

(૨) ધ્વનિઘટક (Phoneme)ની વિભાવના અને ધ્વનિના ગુણધર્મો

(૩) અર્થવિજ્ઞાન (Semantics)

(૪) સૂર (Pitch) અને બલાઘાત (Stress).

૩ માન્ય ગુજરાતી ભાષાના સ્વરોનો વિગતવાર પરિચય કરાવી તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે **બે**) ૧૪

(૧) માન્ય ગુજરાતીના અર્ધસ્વરો

(૨) વ્યંજનોના પાંચ વર્ગ

(૩) કોમળ અને તીવ્ર અનુસ્વાર

(૪) સંયુક્ત વ્યંજનો.

૪ ગુજરાતીમાં વાક્ય (Syntax) એટલે શું ? એ સમજાવી તેના પ્રકારોની સદૃષ્ટાન્ત ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે **બે**) ૧૪

(૧) ધ્વનિઘટક અને રૂપઘટક વચ્ચેનો સંબંધ

(૨) વાક્યમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ

(૩) રૂપ, રૂપઘટક અને ઉપરૂપઘટક

(૪) જંકચર.

૫ (અ) કોઈ પણ **બે** વિશે નોંધ લખો : ૫

(૧) સંયોગલોપ અને પૂર્વસ્વરનું દીર્ઘત્વ

(૨) પાસે પાસે આવેલા સ્વરો

(૩) 'ઈ', 'ઉ'નો 'અ'

(૪) 'હ' શ્રુતિનો લોપ.

(બ) નીચેના શબ્દોમાંથી રૂપઘટકો તારવી આપો : ૩

ચરિત્રકાર, ચોપાનિયું, ગરીબાઈ, ઘરવાળી, ગ્રંથપાલ, સજ્જનતા.

(ક) ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી, ડૉ. તેસ્સિતોરી અને કેશવ હર્ષદ ધ્રુવ - એ પૈકી કોઈ પણ એકનું ગુજરાતી - ભાષાશાસ્ત્ર ક્ષેત્રે પ્રદાન મૂલવો. ૩